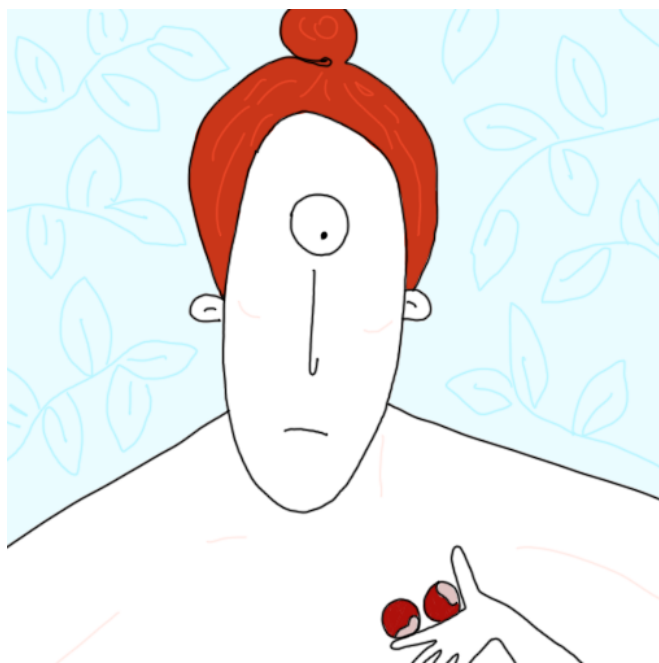

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

CETNO i LICHO

il. Marcelina Jarnuszkiewicz

Wicie co to takiego? To gra, w którą grano, zanim pojawiły się smartfony, komórki, komputery, zanim pojawiły się telewizory i radia, ba! jeszcze dużo, dużo wcześniej - nim w domach i mieszkaniach pojawiły się najzwyklejsze łazienki, woda i prąd... CETNO i LICHO to gra polegająca na zgadywaniu: jedna osoba chowa coś w garści, a druga zgaduje, czy przedmioty zamknięte w dłoni są w liczbie parzystej czy nieparzystej. Dlaczego CETNO i LICHO? CETNO to stary, polski wyraz mający znaczenie 'liczba parzysta', a LICHO - również stary i również polski wyraz - oznaczał niegdyś nie tylko 'zły duch, diabeł', lecz także 'liczba nieparzysta'. W CETNO i LICHO - zwane także CET i LISZKA - grano z zapalem przy każdej okazji i w rozmaitych wersjach. Chowano więc w dłoni małe przedmioty - orzechy laskowe, kamyki, ziarna - i odgadywano, czy są do pary czy nie; rzucono kośćmi: co wypadnie? CETNO - parzysta liczba czy LICHO - nieparzysta; robiono znaki (zwykle kreski) w popiele, na piasku, na czym się dało - i liczone, czy ich liczba to CETNO czy LICHO. Była to nie tylko zabawa, lecz także wróżba, a nawet swoista ruletka: CETNO i LICHO przyjmowało formę zakładów albo przepowiedni, przy czym zawsze CETNO - parzyste - było wróżbą pomyślną, a LICHO - nieparzyste - niepomyślną, zapowiedzią nieszczęścia.